

ЗАКОН

О ДОПУНИ ЗАКОНА О СУДИЈАМА

Члан 1.

У Закону о судијама („Службени гласник РС”, бр. 116/08, 58/09 – УС, 104/09, 101/10, 8/12 – УС, 121/12, 124/12 – УС, 101/13, 111/14 – УС и 117/14), после члана 45. додају се назив члана и члан 45а који гласе:

„Утврђивање стручности и оспособљености кандидата за судију који се први пут бира

Члан 45а

Стручност и оспособљеност кандидата за судију који се први пут бира на судијску функцију у основном или прекршајном суду проверава се на испиту који организује Високи савет судства.

Успех на испиту изражава се оценама од 1 до 5.

Кандидат за судију који је завршио почетну обуку на Правосудној академији није дужан да полаже испит који организује Високи савет судства, већ се њему као мерило стручности и оспособљености узима оцена са завршног испита на почетној обуци на Правосудној академији.

Високи савет судства прописује програм и начин полагања испита на коме се оцењује стручност и оспособљеност кандидата за судију.”.

Члан 2.

Високи савет судства дужан је да пропише програм и начин полагања испита на коме се оцењује стручност и оспособљеност кандидата у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о допуни Закона о судијама садржан је у члану 154. Устава којим је, између осталог, предвиђено да Високи савет судства, у складу са Уставом и законом, предлаже Народној скупштини избор судија приликом првог избора на судијску функцију.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Одлуком Уставног суда ИУз број 427/2013 од 12. јуна 2014. године, објављеном у „Службеном гласнику Републике Србије”, број 111/14 од 15. октобра 2014. године, друга реченица члана 50. став 4. Закона о судијама („Службени гласник РС”, бр. 116/08, 58/09 – УС, 104/09, 101/10, 8/12 – УС, 121/12, 124/12 – УС и 101/13), која је гласила: „Високи савет судства дужан је да приликом предлагања кандидата за избор судије прекршајног или основног суда, предложи кандидата који је завршио почетну обуку у Правосудној академији, у складу са посебним законом.”, престала је да важи.

Оваква одлука Уставног суда је уствари последица Одлуке Уставног суда ИУз број 497/2011 од 6. фебруара 2014. године, објављене у „Службеном гласнику Републике Србије”, број 32/14 од 20. марта 2014. године, којом су одредбе члана 40. ст. 8, 9. и 11. Закона о Правосудној академији („Службени гласник РС”, број 104/09), престале да важе. У образложењу наведене одлуке Уставног суда, између осталог, наведено је да се законом не може обавезивати Високи савет судства да обавезно предлаже Народној скупштини за први избор за судијску функцију кандидате који су завршили почетну обуку на Правосудној академији, али да се законом могу прописати правила на основу којих би Високи савет судства посебно вредновао завршну почетну обуку на Правосудној академији, у поступку предлагања судија који се први пут бирају.

Из наведеног разлога, предложена је допуна Закона о судијама тако што се прописују посебна правила за утврђивање стручности и оспособљености кандидата за судију који се први пут бира за обављање судијске функције у прекршајном и основном суду, при чему су кандидати који су завршили почетну обуку на Правосудној академији ослобођени полагања посебног испита који организује Високи савет судства, а оцена са завршног испита на почетној обуци на Правосудној академији изједначена је са оценом на том посебном испиту.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Предлога закона допуњује се Закон о судијама, на тај начин што се додаје члан 45а, којим се у поступку предлагања кандидата за судију судова најнижег степена предвиђа провера стручности и оспособљености кандидата на посебном испиту који организује Високи савет судства. Полагања овог испита ослобођени су кандидати који су завршили почетну обуку на Правосудној академији. Подразумева се да је завршна оцена на почетној обуци изједначена са оценом на посебном испиту. На тај начин сви кандидати који су се пријавили за први избор за судију основног или прекршајног суда су изједначени, при чему се посебно вреднује оцена са завршног испита на почетној обуци на Правосудној академији, а што је у складу и са образложењем које је дао Уставни суд у својој одлуци којим је утврдио да одредбе члана 40. ст. 8, 9. и 11. Закона о Правосудној академији нису у складу са Уставом.

Чланом 2. Предлога закона одређено је да Високи савет судства доноси пропис који је овим законом предвиђен (о програму и начину полагања испита на коме се оцењује стручност и оспособљеност кандидата) у року од 90 дана од ступања овог закона на снагу, а чланом 3. Предлога закона предвиђено је да овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити финансијска средства у буџету Републике Србије.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДБЕ КОЈА ДОПУЊУЈЕ ЗАКОН О СУДИЈАМА

УТВРЂИВАЊЕ СТРУЧНОСТИ И ОСПОСОБЉЕНОСТИ КАНДИДАТА ЗА СУДИЈУ КОЈИ СЕ ПРВИ ПУТ БИРА

ЧЛАН 45А

СТРУЧНОСТ И ОСПОСОБЉЕНОСТ КАНДИДАТА ЗА СУДИЈУ КОЈИ СЕ ПРВИ ПУТ БИРА НА СУДИЈСКУ ФУНКЦИЈУ У ОСНОВНОМ ИЛИ ПРЕКРШАЈНОМ СУДУ ПРОВЕРАВА СЕ НА ИСПИТУ КОЈИ ОРГАНИЗУЈЕ ВИСОКИ САВЕТ СУДСТВА.

УСПЕХ НА ИСПИТУ ИЗРАЖАВА СЕ ОЦЕНАМА ОД 1 ДО 5.

КАНДИДАТ ЗА СУДИЈУ КОЈИ ЈЕ ЗАВРШИО ПОЧЕТНУ ОБУКУ НА ПРАВОСУДНОЈ АКАДЕМИЈИ НИЈЕ ДУЖАН ДА ПОЛАЖЕ ИСПИТ КОЈИ ОРГАНИЗУЈЕ ВИСОКИ САВЕТ СУДСТВА, ВЕЋ СЕ ЊЕМУ КАО МЕРИЛО СТРУЧНОСТИ И ОСПОСОБЉЕНОСТИ УЗИМА ОЦЕНА СА ЗАВРШНОГ ИСПИТА НА ПОЧЕТНОЈ ОБУЦИ НА ПРАВОСУДНОЈ АКАДЕМИЈИ.

ВИСОКИ САВЕТ СУДСТВА ПРОПИСУЈЕ ПРОГРАМ И НАЧИН ПОЛАГАЊА ИСПИТА НА КОМЕ СЕ ОЦЕЊУЈЕ СТРУЧНОСТ И ОСПОСОБЉЕНОСТ КАНДИДАТА ЗА СУДИЈУ.

**ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА
СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ**

1. Овлашћени предлагач прописа: Влада
Обрађивач: Министарство правде

2. Назив прописа

Предлог закона о допуни Закона о судијама
Draft Law on supplementing the Law on Judges

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно са одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум):

а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну садржину прописа,

Наслов VII. – Правосуђе, слободе и безбедност, у оквиру којег је члан 80 – Јачање институција и владавина права.

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума,

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума,

Наслов VII. – Правосуђе, слободе и безбедност, у оквиру којег је члан 80 – Јачање институција и владавина права.

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума,

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

- /

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

Правне тековине ЕУ са којима је домаће законодавство потпуно усклађено:

Препорука Rec 2000/19 члан 5ц.
Основни принципи УН-а о независности правосуђа члан 10.
Европска повеља о Закону за судије чл. 2.1, 2.2, 2.3, 4.1. и 4.4.
Препорука RecR 1994/12е , став 2 параграф Ц
Препорука CM/Rec (2010) 12 члан 44.
Препорука Rec 2000/19 чл. 5а. и 5б.
Магна карта судија члан 5.
Мишљење број 1 (2001) ССЈЕ
Основни принципи УН-а о независности правосуђа члан 13.

**в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,
г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,
д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са
прописима Европске уније.**

- /

5. Ако не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност треба образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе Директиве).

- /

6. Да ли су претходно наведени извори права ЕУ преведени на српски језик?

- /

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик ЕУ?

- /

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

У поступку припреме Предлога закона о допуни Закона о судијама није остварена сарадња са Европском комисијом с обзиром на то да се у конкретном случају ради о незнатном обиму допуне.